

Utdanningsdirektoratet har gitt nærare føringer for bruken av kompetansemidler til kommunar og barnehagar for 2017:

«Barnehagebasert kompetanseutvikling

Målet med bruk av midlene er å heve kompetansen til hele barnehagens personalgruppe i tråd med barnehagens formål og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Kompetansemidlene skal nyttas til barnehagebaserte kompetanseutviklingstiltak for ansatte i barnehagen og bidra til å stimulere at barnehagen utvikles som en lærende organisasjon.

Kompetansetiltakene skal være kollektive og søke å inkludere alle ansatte i barnehagen, uansett tidligere erfaring og kompetansenivå.

Barnehagen utvikles som pedagogisk virksomhet og som lærende organisasjon når den samlede kompetansen i barnehagen utvikles individuelt og kollektivt. Å arbeide med barnehagebasert kompetanseutvikling fordrer at barnehageeiere og barnehageledere (styrere) forankrer utviklingsarbeidet i egen virksomhet, og leder prosessen i personalgruppen. Målet er å utvikle barnehagens pedagogiske praksis og øke kvaliteten på barnehagens pedagogiske innhold og læringsmiljø.

Satsingsområde

Midlene skal brukes i tråd med Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, og føringer og mål i strategien Kompetanse for framtidens barnehage¹. Ny rammeplan er forventet fastsatt i mars, og skal gjelde fra august 2017. Kompetansestrategien skal revideres i løpet av 2017, med utgangspunkt i ny rammeplan. 2017 er et overgangår hvor kompetansetiltakene må justeres i tråd med ny rammeplan og revidert kompetansestrategi når disse foreligger.

Videre fremheves tre nasjonalt prioriterte områder som viktige føringer for bruk av kompetansemidlene

- **Barns språkutvikling:**

Kompetansetiltak skal ses i sammenheng med relevante fagområder i rammeplanen og

---

¹ [Kompetanse for framtidens barnehage. Strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020.](#)

Språkløyper² – Nasjonal strategi for språk, lesing og skriving (2016-2019).

- **Realfag i barnehagen:**

Kompetansetiltak skal ses i sammenheng med relevante fagområder i rammeplanen og Tett på realfag³ – Nasjonal strategi for realfag i barnehagen og grunnopplæringen (2015-2019).

- **Et godt barnehagemiljø:**

Kompetansetiltak skal ses i sammenheng med rammeplanen, oppfølging av NOU 2015:2 Å høre til⁴ – virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø, samt Utdanningsdirektoratets Grunnlagsdokument for arbeid med barnehagemiljø, skolemiljø, mobbing og andre krenkelser.

Andre tematiske satsingsområder som er aktuelle

- Pedagogisk ledelse og barnehagen som lærende organisasjon
- Danning og kulturelt mangfold
- Barn med særskilte behov
- Arbeid med likestilling i barnehagen
- Arbeid med de yngste barna
- Barnehagens digitale praksis

Samarbeid med fagmiljø

Samarbeid med fagmiljøer skal inngå som del av kompetanseutviklingstiltakene. Det skal redegjøres i søknaden for hvilket miljø og hvordan det aktuelle miljøet skal bidra. Det skal videre redegjøres for kostnader knyttet til bruk av fagmiljøer. Eksempler på fagmiljøer kan være nasjonale sentre, universiteter og høyskoler.

Kompetanseutviklingstiltakene skal i størst mulig grad gjennomføres i barnehagen. Det innebærer at det aktuelle fagmiljøet, så langt det lar seg gjøre, deltar og veileder utviklingsarbeidet i den enkelte barnehage. Fagmiljøet skal bidra med faglig støtte, men står ikke som ansvarlig for kompetanseutviklingen i den enkelte barnehage. Dette er barnehageeiers ansvar.

Andre føringer

- Barnehagebasert grunnkompetanse for nye og uerfarne assistenter kan vurderes som en forutsetning for at assistentene skal kunne delta aktivt i den barnehagebaserte kompetanseutviklingen med resten av personalgruppa.
- Kompetansehevingsstudier som ansatte deltar på bør også ses i sammenheng med den barnehagebaserte kompetanseutvikling i barnehagen.
- Intern og ekstern vurdering av barnehagens praksis bør ses som et forarbeid for å igangsette barnehagebasert kompetanseutvikling, og midler kan brukes til dette.
- Fagseminarer og nettverksarbeid bør bidra til motivasjon og faglig påfyll for arbeid med kompetanseutvikling i barnehagen.

---

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/sprak--lese--og-skrivestrategi/id2460761/>

³ https://www.regjeringen.no/contentassets/869faa81d1d740d297776740e67e3e65/kd_realfagsstrategi.pdf

⁴ <https://www.regjeringen.no/contentassets/35689108b67e43e59f28805e963c3fac/no/pdfs/nou201520150002000dddpdfs.pdf>

- Arbeid med disse tiltakene skal ta utgangspunkt i lokale behov, og skal redegjøres for i årlig rapportering til Fylkesmannen.

Kriterier for tildeling av midler til kommuner og barnehager

Fylkesmannen skal fordele midlene med utgangspunkt i en helhetlig plan for kompetanseutvikling i sitt fylke. Barnehagemyndigheten har ansvar for å kartlegge og utvikle en helhetlig plan i sin kommune. Planen skal omfatte kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Barnehagenes lokale kompetansebehov skal ligge til grunn for tiltakene. Planen bør vektlegge samarbeid og helhetlig tenkning for kompetanseutvikling. Der forutsetningene er tilstede oppfordres det til samarbeid mellom barnehager, og mellom barnehager og skoler.

Fylkesmannen ber kommunene om å presisere barnehageeiers ansvar for å følge opp målene i kompetansestrategien. Barnehagemyndigheten, barnehageeier og barnehageleder (styrere) forventes å ta ansvar for å sikre helhet og god sammenheng i arbeidet med kompetanseutvikling for sine ansatte, inkludert tilrettelegging for at ansatte kan delta på kompetanseutviklingstiltak.»